

Svensk plan för Single Euro Payments Area (SEPA)

Utgåva 3, 2009-05-29

Innehåll

Innehåll.....	2
1. Revideringar.....	3
2. Inledning	4
3. Drivkrafter för SEPA	5
3.1 European Payments Council (EPC)	5
3.2 Europeiska centralbanken (ECB)	7
3.3 Europeiska Kommissionen.....	7
4. SEPA organisation i Sverige.....	9
4.1 SEPA styrgrupp Sverige.....	9
4.2 Svensk representation i EPC:s grupper	9
4.3 Svenska arbetsgrupper.....	10
4.4 Svensk referensgrupp	10
5. Åtaganden enligt SEPA och tidplan för genomförande.....	11
5.1 Hur Bankföreningen säkerställer att bankerna ansluter sig till EPC:s regelverk	11
5.2 SEPA Regelverk.....	11
5.3 SEPA Kortramverk	11
5.4 Clearing och avveckling i XML.....	12
5.5 IBAN och BIC.....	12
5.6 National Adherence Support Organisation (NASO).....	12
5.7 Tidplan för genomförande.....	12
5.8 Svensk betalinfrastruktur.....	12
6. Svensk plan för SEPA.....	13
6.1 SEPA Regelverk och Ramverk	13
6.2 Svensk betalinfrastruktur.....	13
6.3 Svenskt ställningstagande till ett end-date	14
6.4 Betalningar vilka omfattas av EPC:s SEPA-krav respektive av PSD	14
6.5 Hur ska EPC:s krav på anpassning till SEPA-betalningar och format tolkas?	14
6.6 Globalt och lokalt perspektiv på ISO 20022 XML	14
6.7 Kommer det att finnas icke SEPA-anpassade betalningar i EUR?	15
6.8 Credit Transfer – anpassning.....	15
6.9 Direct Debit - anpassning	16
6.10 Anpassning till SEPA för kort.....	18
6.11 Reflektioner kring SEPA Cards Framework	19
7. Summering kring nuläge samt öppna frågor.....	21
8. Kommande arbete	22
9. Annex.....	23

1. Revideringar

Februari – maj 2009

1. Anpassningar med hänvisning till beslut under workshop med SEPA Styrgrupp november 2008:
  - En drivkraft för SEPA - möjligheten för Europas banker att sätta marknadsmässiga affärsmodeller för SEPA-anpassade produkter och tjänster (3)
  - Etablerande av ny referensgrupp (4.4)
  - Svenskt ställningstagande till end-date (6.3)
  - Svenskt ställningstagande till SEPA Direct Debit (6.9)
2. Borttaget: ”Nuvarande varumärkesförening BankomatCentralen omfattar vissa specifika nationella lösningar som behöver SEPA-anpassas. En vidare analys behöver företas i vilken utsträckning bankomatsystemet påverkas.” (2 samt 5.8 i tidigare version)
3. Beskrivning över svenska arbetsgrupper (4.3)
4. Kap 3 Åtaganden enligt SEPA och tidplan för genomförande är flyttat till kap 5
5. Revidering av kap 5: Åtaganden enligt SEPA och tidplan för genomförande
6. Förtydligande kring kraven på nåbarhet i SEPA Direct Debit (6.1)
7. Huvudsakliga krav på eurobetalning i SEPA (6.8)
8. Borttag av hänvisning till E-Rix (6.8)
9. Versionshantering (6.8)
10. Obligatoriska meddelanden i SEPA Direct Debit (6.9)
11. Kort beskrivning över SEPA Core Direct Debit och SEPA B2B Direct Debit (6.9)
12. Reviderat kapitel Anpassning till SEPA för kort (6.10)
13. Nytt kapitel: Reflektioner kring SEPA Cards Framework (6.11)
14. Nytt kapitel: Summering kring nuläge samt öppna frågor (7)
15. Uppdaterad aktivitetslista: Kommande arbete (8)
16. SEPA Credit Transfer och SEPA Direct Debit – nya bilder Bilaga 1 och 2 (9)
17. Tillägg Monaco som ny SEPA-deltagare (EU/EES/Schweiz/Moncao)
18. Utöver ovan tillägg, har diverse revideringar utförts med hänvisning till att SEPA har startat (januari 2008)

2. Inledning

Syftet med detta dokument är att ge en översiktlig redogörelse för vad Single Euro Payments Area (SEPA) är och hur de svenska bankerna kontinuerligt anpassar relevanta betalinstrument och tjänster med syfte att leva upp till de krav som ställs för en ”SEPA-anpassning”.

Beskrivningen av SEPA är kortfattad med referenser till relevant dokumentation hos de huvudintressenter som driver utvecklingen.

Målgruppen för denna plan är främst banker på den svenska marknaden, men dokumentet är även ämnat som grundläggande information till myndigheter, partners till bankerna och andra intressenter.

För de 16 länder som ingår i eurozonen (1 jan 2009) är en migrationsplan nödvändig för att göra tydligt hur övergången från en nationell betalinfrastruktur till ett motsvarande gemensamt betalningsområde för SEPA närmare ska kunna genomföras. Då Sverige har valt att stå utanför valutasamarbetet och därmed ha kvar den nationella valutan, svenska kronor, innebär det att vi också har kvar ett domestikt betalningssystem för den svenska kronan.

Men bankerna i Sverige har gemensamt beslutat att följa SEPA genom att anpassa betalningar i euro och att också upprätthålla en svensk plan för anpassningsarbetet. Detta dokument har därför som mål att beskriva hur, när och inom vilka områden de svenska bankerna genomför sin anpassning till SEPA. Hänsyn har tagits till Europeiska Centralbankens (ECB) och Riksbankens rekommendation om vad en ”migrationsplan” ska innehålla.

Parallellt med SEPA har EU-kommissionen lagt fram ett förslag till ett nytt EU-direktiv om betaltjänster på den inre marknaden (Payment Services Directive, PSD). Direktivet kommer att påverka SEPA i hög grad. Direktivet är satt att träda i kraft den 1 november 2009. Sveriges Finansdepartement har dock aviserat en försening av implementeringen i Sverige till våren 2010. I detta dokument berörs inte annat än i vissa särskilda hänseenden de krav som kan komma att ställas på de svenska bankerna med anledning av PSD.

3. Drivkrafter för SEPA

Genom SEPA kan medborgare, företag och andra ekonomiska aktörer sända och ta emot betalningar i euro, inom Europa, såväl nationellt som gränsöverskridande på samma grundläggande villkor, med samma grundläggande rättigheter och skyldigheter, oberoende av ort och ställe. Utvecklingen av SEPA sker med prioritet på eurozonen, d.v.s. de länder som har euro som nationell valuta. För europeiska länder utanför eurozonen finns möjligheter att delta i euro-betalningssystemen. Genom att delta i det övergripande betalningssamarbetet, införa SEPA-rutiner och standarder, medverkar bankerna i alla länder inom EU/EES samt Schweiz och Monaco till utvecklingen av en inre marknad för betalningstjänster.

SEPA drivs av flera aktörer. Europeiska banker och bankföreningar har bildat organisationen European Payments Council (EPC). Såväl Europeiska Centralbanken (ECB) som Europeiska Kommissionen är starkt engagerade. Bankernas och myndigheternas bild av vad som ska åstadkommas överensstämmer i stort, men vissa nyanser finns. En för svensk del viktig fråga avser möjligheten för Europas banker att sätta marknadsmässiga affärsmodeller för SEPA-anpassade produkter och tjänster. En fråga som av bankerna anses ha stor betydelse för den vidare utvecklingen och anpassningen av produkter till SEPA. Ett eget ägande av affärsmodellerna är drivkraften bakom en vidare utveckling och ett nyskapande. Det finns också uppenbara skillnader mellan olika länder beträffande hur långtgående SEPA-anpassningen genomförs.

Nedan ges en övergripande beskrivning av de tre nämnda huvudaktörerna som verkar för SEPA.

3.1 European Payments Council (EPC)

De tre europeiska bankföreningarna, European Banking Federation, European Savings Banks Group och European Association of Co-operative Banks, har tillsammans med de nationella bankföreningarna och deras medlemsbanker bildat European Payments Council (EPC). EPC består av banker och bankföreningar (totalt ca 70 medlemmar från alla EU- och EES-länder samt Schweiz och Monaco) som representerar alla storlekar och typer av kreditinstitut över hela marknaden.

EPC:s avsikt är att skapa en Single Euro Payments Area, som ska leda till en enhetlig europeisk betalningsmarknad i vilken medborgare och ekonomiska aktörer ska kunna göra betalningar lika snabbt, enkelt och säkert som i sitt eget hemland. EPC:s inriktning är centrala betalningstjänster, både för konsumenter och för företag, i euro, över hela Europa.

EPC:s vision lyder:

”SEPA är det område där medborgare, företag och andra aktörer kan sända och ta emot betalningar i euro såväl över som inom nationsgränserna inom Europa, enligt samma villkor, rättigheter och skyldigheter, oavsett var de är lokaliserade”.

Utöver det beslutande forumet EPC Plenary finns ett antal styr- och arbetsgrupper för att säkerställa arbetsprocesserna med tillhörande tidplaner.

EPC:s arbete har varit inriktat på att definiera och upprätta regelverk och rutiner för SEPA Credit Transfers, SEPA Direct Debits och ett ramverk för kort. Dessa har utvecklats som grund för nya betaltjänster vilka införs stegvis från 2008 fram till ett av EPC uttalat end-date. En definition av end-date inväntas från EPC.

Ambitionen är att nationella betalinfrastrukturer för euro därefter ska kunna avskaffas och att nationella och gränsöverskridande betalningar i euro inom EU/EES, Schweiz och Monaco, ska hanteras i enhetliga infrastrukturer.

SEPA-regelverket för betalningsöverföringar (SEPA Credit Transfer Rulebook, SCT) innehåller en rad regler, metoder och standards på bank-till-bank nivå. Detta möjliggör för de europeiska bankerna inom SEPA att erbjuda en central betalningsprodukt i euro till kunderna. Som ett resultat kan kunder och banker göra överföringar i euro genom hela SEPA-området lika lätt och effektivt som de idag gör på sin lokala marknad.

Likaledes innehåller SEPA-regelverket för autogirobetalningar (SEPA Direct Debit Rulebook, SDD) en rad regler mellan bankerna, metoder och standarder, för att de europeiska bankerna ska kunna erbjuda en paneuropeisk autogiroprodukt i euro till kunder. Med SDD kan betalningsmottagare erbjudas att på ett enhetligt sätt få in betalningar i euro från sina kunder inom landet och från andra SEPA-länder.

SEPA kortramverk (SEPA Cards Framework, SCF) ställer upp regler för kortsystemen på hög nivå, vilka implementeras av banker, kortsystem (Mastercard, VISA m.fl.) och andra intressenter. Detta ramverk syftar till att europeiska kunder ska kunna använda bankutgivna kortkort för betalningar och kontantuttag i euro över hela SEPA-området med samma lätthet och bekvämlighet som de idag gör i sitt hemland. På motsvarande sätt ska sälj företag ha möjlighet att ta emot kortbetalningar från kunder som kommer från hela SEPA-området. SCF ställer upp villkor för banker, kortsystem och alla intressenter för att uppnå en enad marknad för kortbetalningar.

EPC har också publicerat ett regelverk för Pan-European Automated Clearing House ("PE-ACH"). PE-ACH omfattar trafik av massbetalningar i euro. Det inkluderar gränsöverskridande liksom domestika betalningar i euro inom EU/EES. De flesta svenska banker är idag direkta eller indirekta deltagare i det paneuropeiska clearinghuset EBA. Men regelverket är öppet för flera aktörer inom clearing och avveckling.

Referenslänkar

[EPC:s organisationsschema](#)

[Informationsmaterial om SEPA](#)

[SEPA Kortramverk \(SCF\)](#)

SEPA-regelverken "SCT Rulebook" och "SDD Rulebook" samt implementeringsanvisningar för dessa tillhandahålls på EPC:s hemsida:

[EPC Knowledge bank,](#)

Ytterligare information om SEPA tillhandahålls på Bankföreningens hemsida:

[Bankföreningen](#)

3.2 Europeiska centralbanken (ECB)

ECB har en viktig roll som övervakare av betalningssystemet och katalysator för ny utveckling. ECB har uttalat sitt stöd för SEPA och ger stöd till arbetet samtidigt som krav ställs upp. Lokalt arbetar de nationella centralbankerna utifrån samma utgångspunkt. ECB har deltagit som observatör i flertalet grupper inom EPC. För att följa upp bankernas arbete och tydliggöra myndighetens krav görs kontinuerliga uttalanden och löpande ges ECB: s SEPA progress report ut. ECB är främst inriktad på genomförandet av SEPA i eurozonen (EU16), men har även en dialog med Kommissionen för en samordning av kraven på SEPA som ur Kommissionens synvinkel omfattar samtliga medlemsländer i EU. ECB: s rapporter har tidvis varit mycket skarpa med utökade krav på de europeiska bankerna jämfört med de ursprungliga planer som presenterats av EPC. ECB har tydligt uttalat att SEPA ska drivas igenom.

Referenslänkar

[ECB progress reports](#)

[Gemensam pressrelease om SEPA från ECB och Kommissionen](#)

[The Single Euro Payments Area \(SEPA\) – An integrated retail payments market](#)

[ECB om SEPA](#)

- SEPA-anföranden av Gertrude Tumpel-Gugerell, Member of the Executive Board of the ECB

[2008 10 27](#)

[2008 09 09](#)

[2008 07 02](#)

[2008 01 28](#)

3.3 Europeiska Kommissionen

Även Europeiska Kommissionen har uttryckt ambitioner kring SEPA. Kommissionen har arbetat sedan 2001 med ett nytt lagramverk för betalningar på den inre marknaden. Redan i slutet av 2001 gavs EU-förordningen 2560/2001 om gränsöverskridande betalningar ut. Huvudsyftet med denna reglering är att betaltjänstleverantörer inte får ta ut högre pris för en gränsöverskridande betalning i euro eller i svenska kronor inom EU än för en motsvarande betaltransaktion som sker nationellt. Detta sågs som ett första steg att genomdriva en tanke om lika villkor för betalningar på EU:s inre marknad.

Förordningen genomgår nu en revidering, genom en utvidgning av tillämpningen till att omfatta även autogiro i euro, Direct Debits. Enligt den reviderade förordningen ska autogirojänster i euro anpassas till SEPA Direct Debit och betalarens bank ska vara nåbar för autogirodragningar från 1 november 2010. I revideringen ingår också en höjning av gränsen för balancing reporting (rapportering till Skatteverket) till 50 000 euro. Beslut om den reviderade lagen förväntas komma under våren/sommaren 2009.

Kommissionen arbetar dessutom på ett fullständigt regelverk för betalningar, ett direktivförslag om betaltjänster på EU:s inre marknad, Payment Services Directive (PSD). Detta

direktiv ersätter direktivet om gränsöverskridande betalningar (97/5) och kompletterar förordningen om gränsöverskridande betalningar (2560/2001). Direktivet som har antagits av Rådet och Parlamentet, publicerades i EU: s Officiella Tidning den 5 december 2007. Enligt direktivet ska medlemsstaterna senast den 1 november 2009 ha genomfört motsvarande lagstiftning i sin nationella rätt. Sveriges Finansdepartement har under mars 09 aviserat en försening av implementeringen i Sverige till tidigast våren 2010.

Direktivet, vilket reglerar ett antal områden såsom informationskrav, valuteringskrav, säkerhetskrav och ansvarsfrågor, är starkt inriktat på ett ökat konsumentskydd.

Vidare trädde en förordning angående tillämpningen av FATF Särskilda Rekommendation nr 7 (SRVII) ikraft den 1 januari 2007. Sanktionerna enligt förordningen trädde ikraft den 15 december 2008.

Bevakning av legala frågor sker bland annat via European Banking Federation (EBF) och EPC, genom svensk representation i kommissionens arbetsgrupp för marknadsdeltagare samt genom regelbundna möten i en referensgrupp hos Finansdepartementet.

Referenslänkar

New Legal Framework for Payments in the Internal Market (Payment Services Directive):

[Payment Services Directive på svenska](#)

[Payment Services Directive på engelska](#)

Regulation 2560/2001 on cross border payments samt förordningen om att avsändarinformation ska medfölja betaltransaktioner (införande av FATF SRVII):

[Lagstiftning betalningar](#)

4. SEPA organisation i Sverige

Svenska Bankföreningen samordnar den svenska bankmarknadens anpassning till SEPA. Detta sker genom koordinering av det svenska deltagandet i EPC och genom direktkontakter med såväl internationella myndigheter som Europeiska Kommissionen och ECB som Finansdepartementet och de svenska myndigheterna. Beslut fattas på branschnivå beträffande regelverk som ska följas och anpassning till SEPA i bankgemensam infrastruktur. Information om SEPA publiceras på Bankföreningens hemsida samt på Bankföreningens medlemswebb.

4.1 SEPA styrgrupp Sverige

Sedan EPC bildades i juni 2002 har Svenska Bankföreningen drivit en svensk SEPA-Styrgrupp. Denna styrgrupp koordinerar allt nationellt arbete med SEPA och den svenska representationen i EPC. Alla de stora bankerna på den svenska marknaden är representerade i styrgruppen. Riksbanken och PAN Nordic Cards Association deltar i gruppen som observatörer. Utöver att bereda svenska ståndpunkter till EPC:s olika grupper föreslår styrgruppen anpassningar till SEPA i bankgemensam infrastruktur samt verkar för en god implementering av SEPA-relaterade regelverk.

4.2 Svensk representation i EPC:s grupper

Den svenska representationen i EPC:s besluts- och arbetsgrupper ser för närvarande ut enligt följande:

EPC Plenary

Leif Trogen, Bankföreningen

Kjell Hedman, Swedbank (representerar Europeiska Sparbanksföreningen)

Björn Flismark, SEB (representerar SEB genom wild card i EPC)

Co-ordination Committee

Leif Trogen, Bankföreningen

Björn Flismark, SEB (ordförande Information Security Support Group ISSG)

Programme Management Forum

Lars Herslöf, Handelsbanken

Legal Support Group

Lars Rutberg, Bankföreningen

SEPA Payment Schemes Working Group (SPS) och

SEPA e-mandate Working Group

Kirstine Nilsson, Swedbank

SPS Standards Task Force

Rolf Bohman, Bankföreningen

Cards WG

Jan-Olof Brunila, Swedbank

Mobile Payments Working Group

Gunnel Silvé, Handelsbanken Finans

Information Security Support Group (ISSG)
Pär Karlsson, Bankföreningen

4.3 Svenska arbetsgrupper

För att vidare bereda svenska synpunkter till EPC:s grupper finns under SEPA Styrgrupp två arbetsgrupper:

SEPA Payment Schemes Arbetsgrupp – SPS AG

SEPA Mobile Channel Arbetsgrupp – M-Channel AG

Vidare hanteras säkerhets- och standardiseringsfrågor liksom legala frågor inom Bankföreningens ordinarie arbetsutskott och kommittéer.

Svenska kortfrågor hanteras inom Pan-Nordic Card Association. Kortfrågor kring SCF förmedlas till SEPA Styrgrupp där SEPA Styrgrupp har ett huvudansvar för strategiska ställningstaganden inom kortområdet som har en direkt koppling till arbetet kring en gemensam betalmarknad.

4.4 Svensk referensgrupp

ECB förespråkar upprättande av nationella så kallade Stakeholder Forums, referensgrupper. Syftet med en referensgrupp är att på ett tidigt stadium informera om och ta in synpunkter på kommande SEPA-anpassade produkter och tjänster.

Bankföreningen upprättar under 2009 ett Stakeholder Forum och bjuder in intressenter från departement och myndigheter. Möjlighet finns att i samråd med Bankföreningens medlemmar, informera även konsumentorganisationer, branschorganisationer samt programvaruföretag.

5. Åtaganden enligt SEPA och tidplan för genomförande

5.1 Hur Bankföreningen säkerställer att bankerna ansluter sig till EPC:s regelverk

Bankföreningen svarar sedan lång tid tillbaka för en betydande självreglering på den svenska finansmarknaden. Denna reglering finns i form av avtal, rekommendationer och standardformulär. Utöver detta sätts branschpraxis i vissa tillämpningar genom beslut i föreningens kommittéer och styrgrupper. I vissa fall binds medlemmarna till denna reglering genom sitt medlemskap i föreningen. Ett antal avtal och rekommendationer, främst inom betalnings- och clearingområdet, kan även icke medlemmar ansluta sig till genom påtecknande. Föreningens stadgar ålägger ett medlemsföretag att följa avtal och rekommendationer som fastställs av föreningen.

Ett svenskt deltagande i EPC och i SEPA beslutades under ett Styrelsemöte i Bankföreningen 2002. Medlemskapet i EPC innebär, enligt EPC:s Charter, en skyldighet att genomföra de beslut som har fattats. Bankföreningens styrelse deltar också aktivt i detta arbete genom att alla viktiga och principiella ställningstaganden fastställs genom beslut i styrelsen.

Anslutningen till EPC:s regelverk är öppen för samtliga banker på den svenska betalmarknaden och sker genom påtecknande av särskilda anslutningsavtal som distribueras av Bankföreningen.

Bankföreningen utsågs den 31 augusti 2007 till National Adherence Support Organisation (NASO). I denna roll ska föreningen vara knutpunkten mellan de svenska instituten och EPC avseende frågor kring anslutningsprocessen för SEPA betalinstrument och i övrigt lämna support till de svenska instituten i denna process. Föreningens långsiktiga mål är att alla de banker som deltar i Dataclearingen ska ansluta sig till SEPA Credit Transfer (SCT).

Nedan presenteras viktiga slutsatser och åtaganden vilka följer av de svenska bankernas anslutning till SEPA.

5.2 SEPA Regelverk

- Åtagandena gäller en anpassning till regelverk för SEPA:s betalinstrument avseende:
  - SEPA Credit Transfer Rulebook: Betalning initierad av betalaren
  - SEPA Direct Debit Rulebook: Betalning initierad av betalningsmottagaren/Autogirobetalning

SEPA:s regelverk enligt ovan innehåller en rad villkor, metoder och standards för betalningsförmedling mellan banker (interbank-kommunikation) samt mellan banker och clearinghus.

5.3 SEPA Kortramverk

- Åtagandena gäller dessutom en anpassning till SEPA kortramverk
  - SEPA Cards Framework (SCF), ställer upp regler för kortsystemen på hög nivå, samt beskriver hur ramverket ska implementeras av banker, kortsystem

(Mastercard, VISA m.fl.) och andra intressenter.

5.4 Clearing och avveckling i XML

- SEPA ställer krav på ”nåbarhet” genom bankernas anslutning till ett Pan-European Automated Clearing House (”PE-ACH”); en europeisk infrastruktur för clearing och avveckling av SEPA-betalningar.
- I filkommunikation mellan banker samt mellan banker och SEPA-anpassade clearinghus har standarden ISO 20022 XML införts.

5.5 IBAN och BIC

- Sedan den 1 januari 2007 är det obligatoriskt att ange IBAN (International Bank Account Number) som mottagarkontonummer samt BIC (Bank Identifier Code) för identifiering av bank, för betalningar i euro inom EU/EES-området och Schweiz.
- I SEPA är det obligatoriskt att ange IBAN och BIC för kontonummer och identifiering av bank för både avsändande och mottagande part.

5.6 National Adherence Support Organisation (NASO)

- Som svensk National Adherence Support Organisation (NASO) åligger det Bankföreningen att vara knutpunkten mellan EPC och bankerna i Sverige med syfte att lämna stöd och support rörande EPC:s regelverk och anslutningen till dessa.

5.7 Tidplan för genomförande

- Tidplanen för den svenska anpassningen ansluter till EPC:s fastställda dokument ”EPC Roadmap 2004-2010”, se bilaga 2 i Annex.
- Ett beslut om ett så kallat end-date inväntas från ECB och EPC. Ett end-date innebär att traditionella domestika betaltjänster för valutan euro läggs ner för att endast erbjuda SEPA-anpassade betaltjänster.

5.8 Svensk betalinфраstruktur

- Då Sverige inte har euro som nationell valuta kommer den svenska betalinфраstrukturen att behållas i sin nuvarande omfattning tillsvidare. Någon utveckling kommer inte att göras för svenska kronor inom SEPA-arbetet.
- I allt vidare utvecklings- och förvaltningsarbete inom den svenska betalinфраstrukturen ska dock den utveckling som sker inom SEPA, med euro som valuta, beaktas. Även om SEK-inфраstrukturen tills vidare kommer att vara separerad från EUR-inфраstrukturen, ska lärdomar dras från utvecklingen av denna. Samordning ska om lämpligt ske för att inte onödiga avvikelser från den nya ”europastandarden” för betalningar ska uppkomma.

6. Svensk plan för SEPA

Den övergripande strategin för den svenska anpassningen till SEPA fastställdes av SEPA Styrgrupp efter en workshop i maj 2006. Det fortsatta arbetet kring anpassning till SEPA, efter SEPA:s introduktion januari 2008, fastställdes av SEPA Styrgrupp under en workshop i november 2008.

6.1 SEPA Regelverk och Ramverk

Vad gäller eurobetalningar ska de svenska bankerna till fullo vara SEPA-anpassade enligt den tidplan som EPC ställt upp, för Credit Transfers och kort.

De större bankerna i Sverige som bedriver cross-border verksamhet i vidare omfattning är idag SEPA anpassade för SCT. Några lokalt förankrade banker samt mellanstora banker med f.n. uteslutande betalningar i svenska kronor och inga cross-border betalningar har förklarat att de avser att ansluta sig till SCT senare.

De kort som idag ges ut är SEPA-anpassade på så sätt att korten idag innehåller chip och PIN samt att korten genom sin anslutning till VISA/MasterCard är gångbara i EU/EES, Schweiz och Monaco.

För Direct Debits har EPC Plenary under sitt möte i december 2008 tydliggjort de krav som ställs på närhet. Det är inom EMU obligatoriskt att erbjuda SEPA Direct Debit så som debet-bank. För länder utanför EMU är det frivilligt att erbjuda SEPA Direct Debit så som debetbank. Det är för samtliga banker och länder inom SEPA frivilligt att erbjuda SEPA Direct Debit så som kreditbank.

Genom en revidering i förordning 2560/2001 våren 2009, regleras kraven på närhet för SEPA Direct Debit. De länder som erbjuder nationella autogiro-tjänster i euro ska för transaktioner ”denominated in euro”, erbjuda full anpassning till SEPA.

Frågan om implementering av SEPA Direct Debit i Sverige är öppen för var bank att ta ställning till. Se vidare under punkt 6.9 Direct Debit nedan.

Tidplanen för det svenska implementeringsarbetet ansluter i övrigt till EPC:s fastställda ”EPC Roadmap 2004-2010”.

Förslagen till ny lagstiftning måste fortsatt bevakas, till exempel PSD och revidering av 2560/2001, för att denna ska kunna efterlevas när den införs.

Som framhållits ovan är Bankföreningen utsedd till NASO i Sverige. I denna roll verkar föreningen för att få en så hög anslutning till EPC:s regelverk som är möjligt.

6.2 Svensk betalinфраstruktur

Eftersom Sverige inte har euro som nationell valuta kommer inte någon full anpassning från befintlig nationell till ny europeisk betalinфраstruktur att vara aktuell inom överskådlig framtid. Svensk betalinфраstruktur behöver behållas då en kostnadseffektiv infrastruktur för betalningar i svenska kronor inte kommer att utvecklas inom SEPA-arbetet.

SEPA ställer krav på kontonummer enligt IBAN. Enligt en SEPA workshop för bankerna i maj 2006 bör användandet av IBAN i ett senare skede övervägas även för svenska betalningar, dock beroende av svensk anslutning till EMU eller ej.

6.3 Svenskt ställningstagande till ett end-date

Europa arbetar nu genom ECB och EPC på ett beslut om avveckling av samtliga inom SEPA förekommande nationella betalningslösningar för euro, ett så kallat end-date från och med när endast en fullt SEPA-anpassad betalinfrastruktur med tillhörande SEPA regelverk och ramverk används.

Att Sverige inte är med i EMU begränsar svensk påverkan. Före ett ställningstagande till svensk anpassning vid ett end-date krävs en identifiering av befintliga eurotransaktioner samt en mappning mellan dagens produkter och SEPA:s instrument. Först därefter kan Sverige, utifrån varje betalinstrument, lägga en utvecklings/avvecklingsplan.

6.4 Betalningar vilka omfattas av EPC:s SEPA-krav respektive av PSD

EPC:s framtagna ram- och regelverk för SEPA-betalningar omfattar betalningar i euro inom EU/EES, Schweiz och Monaco. Eurobetalningar utanför detta område omfattas inte. SEPA:s uppställda regelverk, Rulebooks, innehåller inga beloppsbegränsningar.

PSD omfattar gränsöverskridande betalningar inom EU/EES i euro samt nationella betalningstransaktioner i valutan i den berörda medlemsstaten utanför euroområdet. I det liggande lagförslaget (maj 09) till svensk Betaltjänstlag (BTL) som implementering av PSD, omfattas även betalningar där den ena parten finns utanför EU/EES, samt betalningar i andra valutor än EU/EES ländernas.

6.5 Hur ska EPC:s krav på anpassning till SEPA-betalningar och format tolkas?

För banker och företag i Sverige, där euro inte är nationell valuta, finns det inte samma incitament som för euroländer till att lägga om hela betaltrafiken till SEPA-betalningar. Dock ska varje bank i Sverige som erbjuder betaltjänster se till att SEPA-betalningar erbjuds kunderna för betalningar i euro via de vanligaste kanalerna.

EPC ställer inte upp några krav på hur SEPA-betalningen fångas upp kund-bank utan krav ställs endast på hanteringen bank-bank. Dock uttalar EPC en rekommendation om användning av ISO 20022 XML vid filkommunikation mellan bank och kund. Denna standard, ISO 20022 XML, är obligatorisk i den SEPA-anpassade kommunikationen mellan banker och mellan banker och paneuropeiska clearinghus.

6.6 Globalt och lokalt perspektiv på ISO 20022 XML

Standarden ISO 20022 XML är ett standardiserat format för filkommunikation för finansiella tjänster, i alla valutor. Inte enbart för SEPA. Ett nordiskt samarbete kring ISO 20022 XML för betalningsmeddelanden är etablerat sedan tidigare med syfte att möjliggöra ett införande av standarden i nationell infrastruktur. Det nordiska arbetet planerar att under 2009 publicera följande meddelanden enligt ISO 20022:

- Customer Credit Transfer Initiation - betalningsmeddelande

- Customer Payment Status Report – meddelande för statusrapportering
- Customer Payment Cancellation Request – begäran om annullering av betalningsuppdrag
- Bank to Customer Statement – kontoutdrag
- Bank to Customer Debit Credit Notification – debet- respektive kreditavisering

6.7 Kommer det att finnas icke SEPA-anpassade betalningar i EUR?

För bankernas erbjudanden till kunder av SEPA-betalningar gäller att kunden ska lämna den i SEPA obligatoriska informationen i betalningsmeddelandet. Till exempel IBAN och BIC, (se vidare 6.8). De eurobetalningar där kunden inte anpassar sig till de krav som uppställs, kommer tillsvidare att expedieras som vanliga utlandsbetalningar.

Betalningar i euro utanför EU/EES/Schweiz/Monaco, hanteras inte som SEPA-betalningar.

De krav som kommer att gälla enligt PSD och BTL måste dock oundgängligen uppfyllas av bankerna gentemot kunderna.

6.8 Credit Transfer – anpassning

Införandet av ”SEPA-betalningar”

SEPA Rulebooks reglerar innehåll och förhållningssätt banker emellan. Innehållet är till största del redan kända affärstermer. Dock har nya referenser, roller och id-begrepp tillkommit. Dessa nya begrepp, vilka är frivilliga för betalare och betalningsmottagare, skapas hos betalningsavsändaren för att användas av betalare och betalningsmottagare vid behov. I det fall denna information finns med i betalningsmeddelandet är det obligatoriskt för bankerna att förmedla detta.

Huvudsakliga krav som ställs på en eurobetalning i SEPA

- Kontonummer och bank identifieras med IBAN och BIC
- Debetkonto och kreditkonto hålls inom EU/EES/Schweiz/Monaco
- Valutan är alltid euro
- Avgiftsfördelning – SHA (shared costs)

Flödet för ett betalningsuppdrag enligt SEPA Credit Transfer illustreras i Kapitel 9 Annex, Bilaga 1.

Obligatoriska meddelanden

Följande meddelanden är i SEPA Credit Transfer obligatoriska för banken att hantera:

1. Interbank Payment Dataset - betalningsuppdrag
2. Interbank Return Credit Transfer Dataset – retur meddelande
3. Interbank Credit Transfer Reject Dataset - avvisad betalning

Versionshantering

SEPA Rulebooks uppdateras en gång per år. Eventuella ändringar i Rulebook beslutas 12 månader före publicering. En ny version av Rulebook publiceras därefter tredje veckan i november, året därpå.

SEPA:s versionshantering av SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook startar 2009 genom beslut om begärda ändringar i november 2009, med publicering av ny version av Rulebook i november 2010.

Svenska eurobetalningar – avveckling

Sverige har idag ingen euro-clearing. Euro avvecklas främst via Finland och Tyskland. Bankerna har uttalat att alla möjliga kanaler för avveckling av euro behöver undersökas för den framtida hanteringen. Detta gäller både ankommande och avgående betalningar.

Svenska kronbetalningar

SEPA bedöms inte medföra någon anledning till förändringar av de svenska kronbetalningarna, åtminstone inte initialt. PSD påverkar dock i hög grad bankernas betalningstjänster. Trots att det är fråga om ett s.k. ”fullharmoniserings-direktiv”, vilket innebär att medlemsstaterna varken får införa eller behålla lagstiftning som avviker från direktivets bestämmelser, så finns ett förhållandevis stort utrymme för nationella särlösningar.

Vid eventuell revidering av befintliga produkter för svenska betalningar bör det övervägas om bankerna kan dra nytta av SEPA. Istället för att revidera i gamla format bör ny teknik nyttjas, t.ex. vad som arbetas fram inom ISO 20022. (Se 6.6 ovan)

Dataclearingen påverkas inte direkt av SEPA. En analys genomfördes hösten 2005 och den får alltså ses som vägledande som framtida strategi för Dataclearingen. Driften av Dataclearingen kommer genom BGC:s samarbete med VocaLink att flyttas över till VocaLink.

6.9 Direct Debit - anpassning

Införandet av Direct Debit i euro

En sammanfattande inställning till svenskt införande av SEPA Direct Debit togs fram bankgemensamt under en workshop på Bankföreningen i november 2008. Med EPC Plenarys uttalande 30 september 2008, att det för icke EURO-länder är frivilligt att vara med, samt med stöd av reviderad förordning 2560/2001, att förordningen gäller autogirotransaktioner ”denominated in euro”, lämnas frågan om implementering av SEPA Direct Debit (SDD) öppen för var bank att ta ställning.

Det finns idag ett antal skäl för svensk bankmarknad att avvakta med en nationell plan för SDD. Flera öppna frågor kvarstår, vilka har stor betydelse för en implementering. När dessa öppna frågor är klargjorda ska den svenska bankmarknaden ånyo se över om det finns skäl att uttala en bankgemensam svensk rekommendation om anslutning.

Förutsättningarna för införandet av SEPA DD kan komma att förändras t.ex. genom

- svenska politiska synpunkter
- europeiska myndighetskrav

Utveckling för clearing och avveckling av autogirotransaktioner i euro enligt SDD Rulebook sker hos EBA men även av andra clearing-aktörer.

Direct Debit Rulebooks

SEPA Direct Debit presenteras i två varianter:

- SEPA Core Direct Debit Scheme – SDD. Avser autogiro i euro, nationellt eller gränsöverskridande, inom EU/EES, Schweiz och Monaco, mellan företag och kund. I SDD initierar betalningsmottagaren betalningen genom en så kallad ”collection”. SDD förutsätter att betalaren och betalningsmottagaren avtalat om tjänsten genom att båda parter skrivit på ett medgivande. Debetkonto och kreditkonto hålls inom EU/EES, Schweiz och Monaco. SDD kan användas för enstaka autogirodragningar eller för återkommande autogirodragningar.
- SEPA Business to Business Direct Debit Scheme – SDD B2B. Avser autogiro i euro, nationellt eller gränsöverskridande, inom EU/EES, Schweiz och Monaco, mellan två företag. Ett företag kan välja att via autogiro utföra sina betalningar till ett annat företag. Även här krävs att båda parter skrivit på ett medgivande.

Ett förenklat flöde över SEPA Direct Debit collection illustreras i Kapitel 9 Annex, Bilaga 1.

Obligatoriska meddelanden

Följande meddelanden är obligatoriska för banken att hantera, i det fall SEPA Direct Debit erbjuds:

1. Interbank Collection (Pacs.003.001.01)
2. Interbank Direct Debit Return/Refund of a Collection (Pacs.004.001.01)
3. Interbank Direct Debit Reject Dataset (Pacs.002.001.01)
4. Interbank Reversal Instruction for a Collection (Pacs.007.001.01)

Återdragningsrätten

För Direct Debits är det viktigt att det finns lagstiftning som klarlägger ansvarsförhållandena mellan olika aktörer när debiteringar görs. Inom PSD regleras den så kallade återdragningsrätten, vilken innebär att betalaren har rätt att inom 8 veckor från debitering begära tillbaka betalningen (13 månader vid avsaknad av mandat). Återdragningsrätten ökar behov av bankindividuell riskbedömning vid erbjudande av SEPA Direct Debit tjänsten i rollen som kreditbank.

Då återdragningsrätten regleras i PSD gäller denna både SEPA Direct Debit och nationella autogirotjänster inom EU/EES.

I SEPA Direct Debit Business to Business förekommer ingen återdragningsrätt för auktoriserade transaktioner.

Vidareutveckling av svenskt autogiro

En gap-analys mellan Bankgirots autogiro och SDD Rulebook har i samband med BGC: s samarbete med VocaLink utförts, för att se om det finns möjligheter till samordning/förbättringar. Utgångspunkten är att det i dagsläget ej finns anledning att utveckla ett nationellt autogiro för euro varför analysen begränsats till svenska kronor.

Det bör stå varje bank fritt att själv fatta beslut om tillämpningen av DD för *andra valutor* än euro.

6.10 Anpassning till SEPA för kort

SEPA Cards Framework (SCF) omfattar kortsystem vars affärsmodell bygger på den så kallade fyrpartsmodellen, till exempel MasterCard och Visa. EPC påbörjar under 2009 uppdatering av SCF till att även omfatta s.k. treparts system, huvudsakligen enligt regler som Europeiska Centralbanken beskrivit i sin 6:e Progress Report.

Bankerna har anpassat kort och korttjänster till SCF. MasterCard och Visa implementerar de regler som ställs upp enligt SCF. Detta är också en förutsättning för att de fortsatt ska kunna leverera korttjänster till bankerna.

Tillsammans med Bankföreningen har PAN Nordic Cards Association (PNC) en viktig roll i SEPA-anpassningen. PNC har som uppdrag att arbeta aktivt med genomförandet av SEPA. PNC:s uppdrag omfattar även samtliga nordiska och baltiska länder, vilket borgar för att skilda tolkningar av SCF minimeras. Samma regler och affärsförutsättningar ska gälla för hela EU/EES området. PNC deltar därför också i de standardiseringsarbeten för olika gränssnitt i kortprocesseringen som pågår i arbetsgrupper tillhörande SEPA Cards Working Group.

De huvudpunkter som identifierats hittills beträffande SEPA-anpassningen för kort på den svenska marknaden kan sammanfattas enligt följande:

- Alla kort som omfattas av SCF, måste från och med den 31 december 2010 ha chip enligt standarden EMV (Europay-Mastercard-Visa) och alla terminaler bör klara chip-läsning och PIN-verifiering. Uttagsautomater måste vara uppgraderade till dess och bankerna ska verka för att även kortterminalerna hos säljställen uppgraderas. Respektive bank har ansvar för sina kunder och utrustningar.
- Några nya generella kortprogram som inte uppfyller SEPA- och EMV-krav ska inte längre ges ut (gäller från 1 januari 2008).
- Kortschemes får inte vara nationella i den meningen att de genom regelverk eller andra åtgärder begränsar medlemskap eller acceptans till ett visst land eller har diskriminerande regler för deltagarbanker från andra länder. Kort ska kunna ges ut och korttransaktioner lösas in även utanför kortschemets ursprungsland.
- Standardiseringskraven för gränssnitt och terminalcertifiering som de är beskrivna i SCF är en avgörande framgångsfaktor för implementeringen av SEPA. Att standarder ännu inte är definierade är en riskfaktor för implementationen av SCF. Som nämns ovan deltar dock bankerna aktivt i det arbetet.
- SCF omfattar korttransaktioner i euro inom SEPA-området, samt opt-in valutor i EU-förordning 2560/2001, för närvarande endast Sverige.

Anpassningen till SEPA för kort är i första hand en bankfråga. Även andra aktörer på marknaden berörs dock, såsom exempelvis tjänsteleverantörer inom transaktionshantering på kortmarknaden, för att standardiseringskraven inom SCF ska kunna realiserars.

6.11 Reflektioner kring SEPA Cards Framework

Standardisering

Inom EPC pågår för närvarande arbetet med att standardisera gränssnitten mellan

- Kort - terminal
- Terminal - inlösende bank
- Inlösende bank - kortutgivande bank
- Certifiering och typ godkännande av betalningsapparater

EPC räknar med att standard beskrivningen, kallad The Volume, kommer att publiceras i sin helhet i slutet av 2009. The Volume är en funktionell och datamässig nedbrytning av SCF inom ovan nämnda områden.

Detta standardiseringsarbete syftar till att underlätta interoperabiliteten mellan olika EU länders kortbetalnings infrastrukturer och möjliggöra att flertalet kortprogram inom EU, förutom internationella program som Visa och MasterCard, i tekniskt hänseende kan hanteras i alla EU länder. Bankerna i Sverige är i mindre utsträckning berörda av sådan ny funktionalitet avseende sin egen kortutgivning eftersom man huvudsakligen ger ut kort anslutna till Visa eller MasterCard nätverken, vilka redan har en god acceptans inom hela EU/EES området. På inlösen området kan dock nya affärsmöjligheter skapas för de svenska bankerna. Dessutom kommer standardiseringen att kunna leda till ökad konkurrens mellan olika kortsystem vilket kan komma att gynna både bankerna och deras kunder, kortinnehavarna och de kortmottagande handelsföretagen.

Utveckling av SCF

3-partssystem m.m.

EPC arbetar med ett förtydligande av SCF ramverket till att också omfatta tre parts betalsystem för kort samt en inkludering av företag med status Payment Institution enligt EU:s betalningsdirektiv PSD.

Räckvidd och acceptans

SCF ramverket har skapat ett antal frågeställningar bl.a. efter uttalanden kring kortsystemens acceptans och utgivning i EU/EES 31 medlemsstater.

Bankföreningen tolkar för närvarande ramverket som att nationella kort accepteras under förutsättning att kortsystemet inte har förbud mot att teckna acceptansavtal eller ge ut kort i andra medlemsstater. (Se ovan 6.10)

Questions and Answers (Q/A) document 2008

På begäran av ECB och EU Kommissionen har EPC även publicerat ett Q/A dokument för att förtydliga hur SCF ska tolkas och tillämpas.

Länk till [EPC Q/A document](#)

Governance/Styrning

Bankerna i Sverige verkar för tillskapande av en organisation för governance/styrning av SCF.

Nuläget i Sverige

Bankerna i Sverige ger från och med 2008-01-01 endast ut kort anpassade efter SCF. Vidare åtar sig bankerna, enligt en migrationsplan för kort, att från och med januari 2011 följa SCF regelverket. Detta innebär bl.a. att kort utgivna i Sverige kommer att ha emv-chip samt att kort med enbart magnetspår fasas ut. I den mån kort kopplade till nationella kort schemes ges ut, kommer de att vara öppna för utgivning och inlösen också utanför Sverige.

I enlighet med denna tolkning har bankernas uttagsautomater i Sverige redan uppgraderats att även kunna läsa emv chip och arbetet med att övertyga handeln att uppgradera till emv chip läsande butiksterminaler är i full gång.

Genom ovan tolkning av SCF åtaganden kommer bankerna att uppfylla kraven i SCF senast i januari 2011. Banker som deltar i s.k. treparts kortsystem får anvisningar i nästa version av SCF om hur de ska anpassa sig till EPC:s krav.

EPC:s arbete med uppdateringar av SCF har börjat och det är i maj 2009 oklart när nästa version av SCF kommer att publiceras.

7. Summering kring nuläge samt öppna frågor

SEPA Credit Transfer - SCT

Så som beskrivits under punkt 6.1 är idag de större bankerna i Sverige, vilka bedriver cross-border verksamhet i vidare omfattning, SEPA anpassade för SCT. Några lokalt förankrade banker samt banker med uteslutande betalningar i svenska kronor och inga gränsöverskridande betalningar har aviserat en senare anslutning till SCT.

Ett end-date för SEPA får endast liten påverkan på Sverige, då merparten av dagens eurobetalningar nu är anpassade. En inventering över vilka euroflöden som eventuellt kvarstår att anpassa ska göras. En utvärdering kring framtida svenska behov av tillägg i SCT Rulebook ska utföras genom den svenska SPS AG.

SEPA Direct Debit - SDD

En eventuell anslutning till SEPA Direct Debit är öppen för var bank att ta ställning till. En angelägen fråga är vilken efterfrågan som förväntas på en gränsöverskridande autogiro-tjänst i euro, i ett icke euroland som Sverige.

Enligt EU Kommissionens konkurrensorganisation kommer den i SDD Rulebook nu beskrivna affärsmodellen med ersättning mellan debet- och kreditbank för SDD-transaktioner, så kallad MBP Multilateral Balancing Payment, ej att tillåtas efter 1 november 2012. EU Kommissionen och ECB har öppnat för möjligheten till en dialog med EPC kring framtida affärsmodeller för SDD.

SEPA Cards Framework - SCF

Bankerna anpassar kort och korttjänster till SEPA Cards Framework.

De svenska bankernas implementering av SCF har fungerat väl, framförallt för att bankerna redan infört en avreglerad marknad där mängden rent nationella kort varit försumbar relativt den totala kortmarknaden.

Det kvarstår några viktiga frågor kring tolkningen av SEPA Cards Framework. EU Kommissionen tillåter idag även nationella kort förutsatt att dessa schemes är öppna för användning och anslutning även för kortutgivare och kortinlösare utanför det aktuella landet. Vi utesluter därför inte förekomsten av öppna nationella schemes i framtiden.

8. Kommande arbete

Bankföreningen arbetar kontinuerligt med de bankgemensamma anpassningarna för SEPA. Nuvarande och kommande aktiviteter:

1. Analys av lagstiftningen, huvudsakligen PSD (2007/64/EG) samt 2560/2001
2. Informationsspridning
  - a. Kontakter med lagstiftare och myndigheter, s.k. Stakeholders Forum, för informations-spridning och insamling av synpunkter kring den vidare utvecklingen av SEPA
3. Inventering över vilka euroflöden som eventuellt kvarstår att anpassa till SEPA
4. Bindande tillämpning av EPC:s regelverk på den svenska marknaden måste tillförsäkras
5. Ett aktivt deltagande i utvecklingen och förvaltningen inom EPC genom bred och kompetent närvaro i kommittéer samt support- och arbetsgrupper
6. Upprätthålla relevanta nationella styr- och arbetsgrupper för den vidare anpassningen samt utvecklingen av SEPA
7. Stöd för bankernas enskilda implementeringsprojekt
8. Kontinuerlig utveckling av den svenska planen för SEPA
9. Som svensk NASO stödja och lämna support till samtliga institut som har, eller avser att ansluta sig till EPC:s regelverk

9. Annex

Bilaga 1

SEPA Credit Transfer och SEPA Direct Debit

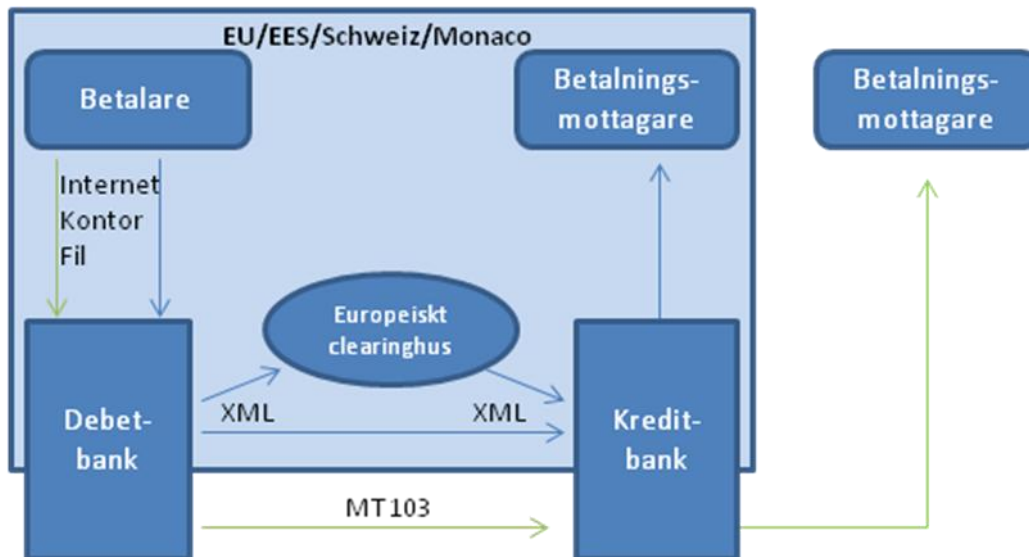
SCT:

Betalning i euro

→ = SEPA Credit Transfer

→ = Traditionell utlandsbetalning

XML = ISO 20022

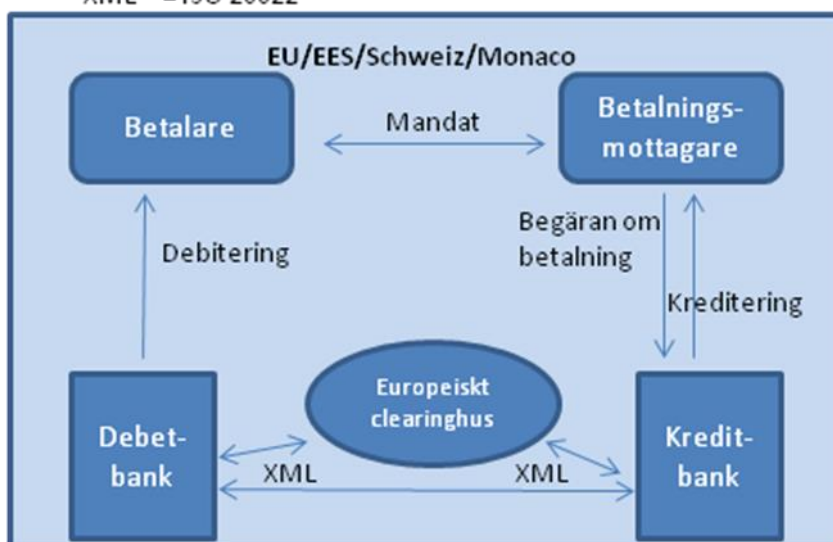

SDD:

Autogirobetalning i euro

→ = SEPA Direct Debit

XML = ISO 20022

Bilaga 2

Utdrag ur EPC:s dokument "EPC Roadmap 2004-2010"

[Länk till det fullständiga dokumentet](#)

